

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 30. vel. serpana 1878.

List 35.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersanstva.

7. Janez Vianney.

(Konec tega oddelka.)

Ob enem je delil tudi duhovno miloščinjo. Otroke svoje starosti je učil očenaš, češenomarijo, tri božje čednosti in naj potrebniše resnice sv. vere. Opominjal jih je, naj bodo prav pridni, naj Boga priserčno ljubijo, naj se nikar ne pritožujejo, če drugi boljše živijo, marveč naj udano in poterpežljivo prenašajo svojo revščino. Če je po tem pri slovesu cela versta beračev ga hvalila in se zahvaljevala, je hitro proč bežal; kar je storil, storil je zavoljo Boga, ne za pohvalo in za hvalo ljudi! Se dve drugi lepi čednosti je imel dobri deček: pokorščino do staršev in veselje za delo.

Njegova sestra je pravila o njem: „Naša mati so vedili, kako je bil Janez vselej vboglji. Če smo bili mi drugi kterikrat v nemarni, ali da nismo radi storili, kar so veleli, so zapovedali kar bratu Janezu, da nam je bil za zgled. „Le pogledjte! so nam potlej rekli, ali se morebiti on obotavlja? ali morebiti mermrá? Glejte! kar precej gre.“ Tak zgled je potem pač še nas podbobil, da smo ubogali.“

Navadno je hodil z domačimi na polje delat, kadar ni šel na pašo s čedo. Tam je mirno delal, kolikor je bilo v njegovi moči. Enkrat je bil poslan s starejšim bratom Francetom v vinograd, da bi zemljo prekopal. Janezek je menil, da mora pri kopanju ravno tako daleč naprej priti, kakor brat; pa to se mu ni hotelo sponesti. Njegov brat je bil močnejši, in mu je bil toraj zmiraj spredej.

Zvečer Janezek materi toži, da je France tako hitro delal, da ga nikakor ni mogel dohajati. Mati na to ukažejo Francetu, naj nekoliko manj dela, kadar bo Janezek z njim delal.

Drugi dan dobi Janezek od neke nune malo podobico Matere Božje v dar. To podobico vzame seboj v vinograd. Ko zdaj spet prične delo na strani svojega urnega brata, položi nekoliko stopinj pred seboj Marijino podobico na tla in natihoma moli v sercu, ljuba Mati Božja naj mu pomaga, da bo mogel toliko storiti, kakor njegov brat. Ko pride kopaje do podobice, prestavi jo za nekoliko stopinj naprej. Pomagala je molitev in misel na ljubo Mater nebeško. France pripoveduje zvečer doma na pol nejevoljen, da danes ni mogel prehiteti brata.

Pri taki vnemi za delo ni pozabil na dušo. Ko je tako z matiko perst okopal, rekel je sam sebi: „Ob-

delovati moraš tudi svojo dušo; plevél, napake moraš iz nje odpravljati, obdelati jo moraš, da bo s pridoma sprejemala dobro seme, ki ga Bog s svojo milostjo seje v njo.“

Kadar je šel na polje, ali pa zvečer z dela nazaj, je na poti zmiraj molil rožni venec, ali pa druge molitve. Ako je srečaval otroke svoje starosti, privabljal jih je k sebi in gredé podučeval v katekizmu.

Ko je pa zvečer domú prišel, če se je tudi čez dan več ko preveč na polji že utrudil, je vendar še učil se katekizem, bral zgodbe svetega pisma, ali pa je molil.

Še v poznejših letih je rad v misel jemal in srečne imenoval dni svoje perve mladosti: „Ko sem bil sam na polji s svojo matiko ali lopato, sem molil na glas, ko sem bil v družini, sem molil natihem. Ako bi imel zdaj, ko duše vodim, še toliko časa na svojo lastno dušo misliti, kolikor sem ga imel takrat, ko sem še obdeloval njivo svojega očeta, kako srečen bi bil! Popoldne po kosilu je bil počitek; ulegel sem se po tléh, kakor drugi, delal se, kakor bi spal, pa sem molil iz polne globočine svojega serca. O prelepi čas!“ — En mesec pred smertjo je še ponavljal: „Kako srečen sem bil, ko nisem imel družega preakerbovati, kakor svojega osliča, svoje tri ovčice!... V tistem času sem mogel moliti tako prav s polnim veseljem svojega serca! Takrat mi ni bila glava tako polna.“

Pa nikar ne mislite, da je bilo za dobrega Janezka vse to tako lahko, da je v pobožnem času živel! O le nikar; tisti čas, v katerem je Vianney svoje otročje leta preživel, je bil za Francosko zelo žalosten čas. Hudobni ljudje brez vere so bili umorili svojega pravega kralja in so vso oblast in moč v deželi sebi naklonili. Mašniki so bili preganjani, v verige devani, morjeni; cerkve so zapirali, skrunili. Nekteri duhovni so se poskrivali in tavalj okrog, kakor ubežna žival. Po skednjih in svislih so morali pribežališča iskati, da so mogli v temni noči maševati in sv. zakramente deliti. Tako je bilo tudi tam, kjer je bil Janez Vianney doma.

Mati Janezkova so k takim skrivnim zbirališčem vselej prihajali in tudi svoje ljubljeno dete seboj jemali. Enkrat ju srečajo duhoven, ki so bili v gozdu skriti. Tiha pobožna zunajnost dečkova se jim kaj nenavadnega zdi. Vprašajo ga: „Koliko si star?“ „Enajst lét,“ odgovori Janko. „Od kdaj že nisi bil pri spovedi?“ „Jaz še nisem bil nobenkrat pri spovedi“, je odgovor. Zdaj ga mašnik nektare reči izprašujejo in kmali sprevidijo, da je blagi deček zadosti podučen in ukažejo, naj kar k spovedi pride. Zdel se jim je tudi sposoben za pripravljane k prvemu sv. obhajilu.

Podučevali in pripravljali ste ga dve redovnici v

bližnji vasi. Janeska je bila kar sama gorečnost in paznost pri poduku. Slednjič pride pričakovani srečni dan prvega sv. obhajila.

Bilo je l. 1799 o košnji. V nekem skednji so postavili priprost ubožen oltar. Vhod je bil s senenimi vozovi zagrajen in skrit. Bilo je po pol noči. Okrog oltarja so bili zbrani mladi otročiči s svojimi starši. Sv. maša se je prav natihoma opravila. In med mašo sprejel je pobožni otrok s angeljsko pobožnostjo in nedolžnostjo prvo sv. obhajilo.

Osemnajst lét star odločil se je za više šole, da bi bil duhoven. Toda dve prevažni reči ste mu bile nasproti: starši niso privolili, beržkone, ker so se bali prevelikih stroškov, in sam ni imel dovolj zmožnosti za učenje. Pervo bi se bilo še kako poravnalo, ker ondodni g. župnik so obljubili storiti zanj, kolikor bo v njihovi moči, in drugi dobrotniki in sorodniki so tudi nekaj pripomogli; toda večja skerb, skor nepremagljiva težava je bila druga: premajhna zmožnost. Dobra, bistra glava je dar Božji, človek je ne more dati onemu, kateri je od Boga nima. A blagi Janez, ki je vedel, da je pri Bogu še ložej kaj sprositi, kakor pri ljudéh, ne obupa še. Obljubo naredi, da hoče peš romati na grob sv. Frančiška Regis-a in tam se živo priporočiti svetniku, naj bi mu toliko sprosilo, da bi se mogel le toliko naučiti, da bi postal vreden služabnik v vinogradu Gospodovem. Obljubljeno božjo pot opravi v velikih težavah, v britkem pomanjkanji. Še čez 50 lét je sam o tem pripovedoval nekemu romarju, kterega je bil obdaroval: „Dajati je slajše, kakor jemati, je rekel. Enkrat v svojem življenji sem beračil; takrat ko sem šel k grobu sv. Frančiška, pa mi ni šlo naj boljše. Imeli so me za tatú in niso mi dali ne kruha, ne strehe.“

Kar je tako zaupljivo prosil, je prejel. Kakor bi odrezal, ga je slaba zmožnost minula, in kakor bi bil dobil drugo glavo, toliko ložej se je učil. Prav posebno sijajne učenosti sicer nikdar ni imel, imel je pa blago serce, polno keršanskih čednosti: če mu je znabiti manjkal en darček posvetne učenosti, imel je namesto njega 7 darov božje učenosti — 7 darov sv. Duha. To ga je v njegovem sv. stanu tako povzdignilo nad druge, da so od daljnih krajev raznoteri ljudje kar na trume prihajali k njemu po svét in tolažbo.

Poleg družih težav mu pridejo slednjič še vojaške leta s svojimi nadložnostmi. Nič ni pomagalo, moral je biti vojak, če se je še tako bal; toda po posebnih okoliščinah — kaj bi rekel drugač — po čudežu Božjem, je bil še te zapreke rešen in l. 1815, že 29 lét star, za mašnika posvečen. To sv. službo je opravljal 44 lét s toliko vnemo in s tako sveto natančnostjo, da je slehernemu duhovnu za zgled, kakor so njegove mlade leta za vsacega otroka naj lepše ogledalo otročjih čednosti. O da bi se le naša mladina hotela po njem ravnati, potem bi bilo pričakovati boljših časov!

O božjih potih.

(Dalje.)

5. Pravijo še dalje: *Božje pota so državni nevarne.*

To se pri nas do sedaj še ni terdilo, drugod se pa že terdi. Ali ta je zopet prazna. Kdo navadno tako sodi? Navadno oni, ki so sami nevarni državi, ki so se bili sakleli proti cerkvi in državi. Taki ljudje popotovajo sem in tje, sklicujejo skupščine, napravljajo veselice in to pod raznimi pretvezami, pod kterimi prikrivajo svoje prave peklene namene. Ti in taki ljudje, ki so sami malopridneži, kar se tiče javnega reda in varnosti državne, morebiti samo zapeljani in nabujekani

od skritih rovarjev, ti in taki ljudje podtikajo božjim potom slabe namene, voleisdajske nakane, podtikajo romarjem ono, kar bi sami radi ispeljali. S tem pa, da napadajo romarje in božje pota, napadajo tudi katoliško cerkev, dolžé jo, da derži s „internacionalo“, češ, da obe skupno delate in ružete proti vladarjem in vladam. Tako hočejo ti ljudje vladarje in vlade preslepiti in njih pozornost od sebe odverniti, da bi tem laglje ispeljali svoje peklene naklepe. Oni natolcujejo in napadajo katoliško cerkev, in jo smerjajo s černo internacionalo, da tako morejo laglje krepiti „rudečo internacionalo“, ki njim služi in v njih smislu dela. Ali pa ni silna krivica, če kdo komu očita grozno sločinstvo s pretvezo, da bi ga pobil in pogubil? Ali ni silna krivica, če kdo komu očita grozno sločinstvo, pa mu ga ne dokaže, kakor bi moralo biti? Tako silno krivico delajo katoliški cerkvi vsi oni, ki jo natolcujejo in dolžé, da so njene božje pota državni nevarne in pogubljive, da bi jih s to pretvezo ustavili in zaterli.

Ves svet vé, kaj so božje pota, s kakega namena se hodi na božje pota, in kake sredstva se rabijo. Od kar božje pota obstojé, ni se našlo na njih nič takega, česar jih dolžé hudobni sovražniki. Na božjih potih ni sledú skrivnim shodom, tu je očitno vse, kajti očitne so in slovesne bogoslužne opravila. Vsak pameten in veren človek mora spoznati, da božje pota niso nevarne in pogubljive nobeni državi, pač pa še utegnejo biti edino zanesljivo sredstvo, da se države rešijo rudeče internacionale. Sreča, ako bi vlade spoznale bistvo in blagovito delovanje božjih pot! Gotovo ne bi jih pisano gledale, ovirale, zabranjevale, ampak prav krepko bi jim na roke šle.

6. Tudi še ugovarjajo: *Saj tudi katoličani božjim potom nasprotujejo.*

„Mnogi letajo sedaj sem, sedaj tje, da obiskujejo svetinje, in se čudijo djanjem svetih Božjih, kedar o njih pripovedovati slišijo. Ogledujejo velike stavbe tempeljnóv, in poljubljajo svete koščice onih, ki so v svilo in zlato zaviti. In glej! Ti si pri meni tu na altarju pričujoč, moj Bog, sveti vseh svetih, Stvarnik ljudi, in Gospod angelov!“ Te besede svetega pisatelja natezajo in pristavljajo: To je menda zadosti jasno vsakemu, ta je dobro povedal, koliko božje pota veljajo. Pervo se ne dá utajiti, drugo pa se mora prav umeti. Tu se terdi samo to, da ne gré, da bi svetinje više cenili od obiskovanja sv. Rešnjega Telesa, ali da bi nam oboje enako važno bilo. Sv. pisatelj zahteva le to, da bi Kristus v sv. zakramentu raji obiskovali, kakor svetinje, kar je tudi res in prav. Da je sveti mož tako sodil in ne drugače, razvidno nam je iz onega, kar je bil malo spredaj povedal. Nateza nam namreč Noeta, in pripoveduje, kako marljivo in dolgo je ladijo tesal, da bi mogel oteti sebe in svoje, ter s tega sklepa, kako pridno se moramo tudi mi pripravljati na prejemanje Boga v najsv. zakramentu, stvarnika sveta in početnika našega večnega življenja. Navaja nam Mozesa, in pripoveduje, da je dal skrinjo saveze s nestrohljivega lesa narediti, s zlatom prevleči, da je v njej shranil ploši, na kteri je bil Gospod zapovedi zapisal, ter sklepa s tega, da mora tudi naše serce brez greha biti in se s vsemi čednostmi olepšati, kedar hoče samega Boga pri sv. obhajilu prejeti. Navaja nam Salomona, in pripoveduje, da je Gospodu prekrasen tempelj postavil in ga sijajno posvetil, ter sklepa s tega, da je treba na vso moč vredno zakrament sv. Rešnjega Telesa prejeti. Slednjič navaja Davida, in pripoveduje, da je od veselja in pobožnosti pred skrinjo saveze poskakoval, ter sklepa s tega, s kako pobožnostjo in s kakim počestčevanjem bi morali kristjani svojega Boga v tabernakeljnu poveličevati.

Slednjič pravi, da nekteri radi daleč romajo k svetinjam, neradi pa obiskujejo Boga v njegovi hiši, ki jim je vendar dokaj bližej. Kakor tedaj ne graja ne Noeta, ne Mozesa, ne Salomona, ne Davida zbog njihovih del; ravno tako ne graja božjih potov, temveč jih poterjuje. On sklepa s malega na veliko, in pravi, če se že svetinje tako obiskujejo in časté, koliko bolj gré Boga v njegovih tempeljnih obiskovati in častiti. V onem pa, kar pozneje nasleduje, opozoruje na pomanjkljivosti, ki se rade primerijo na božjih potih, ne tako rade pa pri obiskovanju, prejemanju in počehovanju Najsvetejšega.

S tega tedaj, da častitljivi pisatelj obiskovanju sv. Rešnjega Telesa pred božjimi poti prednost daje, in napake graja, ki se utegnejo tam primeriti, se pa ne more sklepati, da jih on kakor si bodi graja. Kdor na vse to pozna še njegovega duha in njegovo pobožnost, bode se dvakrat premislil, preden se bode prederznil terditi, da on nauku in djanju sv. cerkve nasprotuje.

To velja tudi o vseh drugih izrekih proti božjim potom, naj si že prihajajo ali od dobrih katoličanov, ali cerkvenih predatojznikov. Ne grajajo božjih potov samih na sebi, ampak grajajo neprijetnosti na božjih potih. Grajati bi toraj bilo, če bi kdo šel na božjo pot, ki ni zapovedana, pa bi s tem prelomil važno zapoved, postavim: da bi ne bil pri sv. maši na nedeljo ali praznik; če bi v sled božje poti napravil jezo, krég in prepir med domačimi; če bi zavoljo božje poti zanemarjal svoje dolžnosti; ali če bi zavoljo božje poti v nevarnost prišla nedolžnost in čednost, zdravje in življenje; ali če bi šel na božjo pot z grešnega namena in na grešen način, da bi stregel lenobi, nezmernosti, razberzdanosti, nečistovanju itd. Take božje pota, se vé, da niso v duhu sv. cerkve, ampak nasprotujejo njeni nameri, ovirajo svete namene, skrunijo božje pota; to potem niso božje pota, ampak satanove pota, ktere se gnjusijo ne samo cerkvi, ampak vsakemu pravemu katoličanu. Vse to, kar smo do sedaj našteali, le oskrunja božje pota. Kakor bi bilo tedaj z ene strani nespametno in brezbožno take zlorabe in take oskrunjevanja priporočati, hvaliti ali zagovarjati, ravno tako nespametno in brezbožno bi bilo z druge strani zbog teh in takih zlorab in oskrunjevanj pravo rabo božjih potov samo po sebi obsojati, zabranjevati in grajati. Le sodbe in navada sv. cerkve se deržimo, pa gotovo ne bodemo ne napek sodili in napek ravnali. (Dalje nasl.)

Začetek in konec nekega lašnjivega preroka.

Laški časniki marsikaj pripovedujejo o bivšem garibaldovcu Lazzaretti-u, ki je te dni našel, česar je nekoliko lét iskal. Lazzaretti je bil pred nekterimi leti rogovilež, garibaldovec in voznjač. Liberalni listi pa prvo dvojico zamolčujejo in ga popisujejo le ko bivšega voznika. Opustil pa je trudno voznjaštvo ter si je izvolil lažje opravilo, namreč: rogoviliti, lenobo pasti in živeti na brado buteljnov, kakoršnih se povsod kaj najde, slasti tudi po „Monteamiatu“ ne daleč od Florenca.

Lazzaretti nasnanuje, da je imel prikazni, zamaknjenja itd. (kar je pač podobno „garibaldovcu“)! Zapusti svojo družino in umakne se v pušavo, to je, na Montelabro, češ, da bo živel v postu in pokori. Ondi začne šajtergarček pridigati, se obnašati za pravega mesija, za aposteljna Božjega, za preroka, boje še nad Davida, češ, da vsak dan Gospod Bog z njim govori. Častivci tega garibaldino-voznjača se množijo neizrečeno naglo na stotine in tisoče.

Sklenejo, in zdajci tudi res sidajo ondi cerkev. Možje, žene, otroci hodijo v velikih trumah na to „sveto goro“ nosijo na ramah debele kamne in menijo, da bo toliko bolje delo, kolikor več kamen kdo prinese. Visoka cerkev, še viši stolp je bil sidan, ki so ga imenovali „turn Davidov“. Ondi je voznjač ljudem pridigal; 11. avgusta jih je imel 3000 zbranih. Da ti čudni vérci s svojim „prerokom“ pri vsem, kar so počeli, niso prlašali nobenega škofa za privoljenje, to je očitno.

In kaj jih je učil garibaldež? Pravil jim je v začetku, da bo treba na novo dežele razdeliti v enake deleže: posestev, delo bodi občinsko, to je, vseh skupaj, na občinsko brado; on ko apostelj je občni delivec, veliki oskerbnik. Naj bolj butasti njegovih poslušavcev so jeli se znebiti svojih posestev temu „velikemu oskerbniku“ v prid, kteri je v reanici kmali postal mogočen posestnik ter je imel kacic 60 družin čisto v svojem področju. Na Montelabro so nosili robo, pridelke, in „David“ je delil, spravljaj, pa velik davek jemal v prid občinskega družbinstva in „novega mesija“. Spomina vredno je, da neko imenitno osebstvo, v visoki službi v Florencu, se je podalo v tesno občenje s „prerokom na Montelabru“. Tudi si je „prerok“ oskerbel znamenitega pravdoznanca, ker policija je bila jela opazovati njega in njegovo počenjanje ter odiranje ljudi.

Nekega dne se „David“ neprevidoma najde vjetega v vozu, spremljanega od karabinjerov, ki so ga gнали pred sodnijo v Grossetto. Kadar voz dospé v Skansano, se tisto ravno omenjeno imenitno osebstvo verže na kolena pred vozom, vatane, poljubi roko temu „svetemu človeku“ in ga spremlja prav do ječe. In vse to pričo ljudstva! (Kdo se ne bo čudil zvijači, hinavstvu, plazarstvu teh peklenskih farizejev? Kaj vse počno, v kaj vse se ponižajo ti mercinarji, da bi ljudstvo prekanili!)

In res, čez malo dni so tega goljufa in sleparja izpustili, češ, sodnijska oblast se je prepričala, „da takemu, ki sam hoče in dovoli, se ne zgodi nobena krivica“ (volenti et consentienti nulla fit injuria), in da za pravdo zastran goljufije je treba, da tožijo ožuljeni. Prefekt Cotta-Ramusino se je zadovolil s tem, da je ukazal, naj Lazzaretti zapusti okrajino Grossetti.

Toda potikavši se po Umbriji in celo po Francoskem se je zopet vernil na Montelabro. Na svojem potovanju pa ni bil srečen (lahko je misliti, zakaj ne?), v Umbriji je bil zapert, na Francoskem posilno dalje odpravljen.

Oziroma na vero so bili nauki njegovi rudečkaraki, s kterimi je čisto pokazal, kdo da je. Rekel je, da duhovni in dve tretjini človeškega naroda se morajo pobiti v čednih vojskah Lazzarettovih kardél, češ, da se brez tega ne more doveršiti odrešenje človeškega rodu. (Kaj da je to „odrešenje“, se bo precej vidilo.) Take reči so napovedovane v nekem natinjenem lističu s napisom: „Zamaknjenja, videnja in preroške razodevanja Davida Lazzaretta, novega mesija..., sodnika, samovladarja, naj višega vodja za dopolnjeno odrešenje.“ (Bogoskrunsko si ta pošast prederzne prilastovati ime samega Jezusa Kristusa!) V omenjenem listu ta milovanja vredni butež napoveduje, da v 12 letih bo zaterl vse cesarstva, kraljestva in republike po svetu in bo napravil eno samo cesarstvo, kteremu bo podverženih 13 samoderšteev, s papeževim vred, ktero samo bo dajalo postave za vse človeške rodove, ki bodo spravljene v eno samo tesno edinstvo v veri, obredih in politiki. V drugem lističu je še dalje čenčal, kako bo vse obnovil; tudi v tesno verske reči se je spušal in rekel n. pr., da ima človek dve neumerjoči duši, da razun pekla in vic je tudi neko kraljestvo upanja itd.

V svojih tako imenovanih pridigah je podžigal k razdjanju, klanju, ropu, in take reči je tudi res počel.

njal po peterih velikih okrajinah s 40.000 prebivalci, v katerih pa je komaj kak ducat karabinjerov. Vidi se tudi tukaj, kakošen red je v hvalisani Italiji, da je en vertoglavc kos tolike sleparstva in brezboštva počenjati!

V predpraznik velikega Šmaroa je imel biti veliki pred omenjeni dan za djanje „davidovcev“. Velika procesija, spremljana celó z deželno godbo je imela priti z gore Montelabro, prehoditi okrajine po „Monte Amiati“ in pričeti posestva deliti. Že je bilo 14. avgusta na vse zgodaj zbranih več stotin „davidovcev“ na mestu, kjer je bil lažnjivi prerok pripravil kruha in vina za vse. Vendar pa so krožili le okrog hriba in niso šli v dolino. Med tem pa je bilo prišlo že več karabinjerov in tudi njih vodnik.

Še le 18. avg. so se čisto pokazali „davidovci“, kaj da hočejo. Ta dan se je Lazzaretti na čelu obilnega števila svojih priveržencev napotil proti mestu Arcidosau. Vsi so bili oboroženi in so vpili: „Viva la Republica! „Živela republika!“ Ko so se bližali okrajini, kjer se je imel pričeti poboj in deljenje posestev, se jim postavi nasproti načelnik očitne varnosti s nekaterimi karabinjeri in srenjskimi stražniki. Na tretji klic, da naj se razidejo, je derhal odgovorila s streljanjem in bil je ranjen vodnik in še nekdo drugi. Tudi karabinjeri začno streljati, boj je terpel nekaj časa in bilo je nekaj ranjenih, eden ubit.

Lazzaretti, ki je derhal navduševal k upor, je bil smertno zadet od avinčenke. Njegovi priverženci, videči, da umira, so ga useli in nesli na hrib Santa Flora. Prihitelo je še več varnostnih stražnikov in družih, tudi kraljevi prokurator, sodnik, in pričeli so preiskovanje, mnogi rogovileži pa so zbežali v gozde, kamor je šla straža za njimi jih lovit.

Kakošnega semena pa je bil Lazzaretti, kažejo laški liberalni listi tudi po njegovi nesrečni smerti. „Secolo“ pika vlado, da ga je preganjala; pravi tudi, da je bil dvakrat tožen zaradi sleparstva, pa vselej nekriv spoznan. To je pač lahko verjeti pri novolaških okoliščinah; če bi bil tudi koga iz kože djal, bi ga bili komaj krivega spoznali, kajti vrana vrani ne izkljuje očesa. Ta list tudi pripoveduje, da pretekli mesec je bil poslan na Monte Amiato karabinjerak stotnik, naj bi preiskal, če je pričujočnost Lazzarettova nevarna očitnemu redu; toda konec tega je bil čisto vreden Lazzarettu! Tedaj nedolžen, ki je ljudi tako gerdo derl, naznanjal komunizem, poklanje duhovnov in dveh tretjin človeškega rodú! Lepa nedolžnost!

Ubogi voznjač Lazzaretti je bil orodje prekucuhov. „Unità“ pravi, da imel je nalogo: po drugem kalupu zverševati delo družbe za oprostovanje (Società emancipatrice) in družih enacih družb, in pa dati Italijanom zlagano imenovane „starokatoliške“ pod imenom „davidovcev“. Toda bratci so ubili bratca!

Pri vsem tem pa vendar ni viditi čisto jasno, če se je voznjač Lazzaretti čisto zavedil ali ne, kakošnim farizejem je služil? Laški framasoni delajo od nekda po prekanjeno spleteni osnovi; kakor so v začetku hinavsko klicali: „Evviva Pio IX!“ tako so zdaj v Lazzarettovo republiko mešali papeža in čenčali nekaj o „keršanski republiki“, da bi ubogo ljudstvo slepili.

Sklep vsega tega za katoliško ljudstvo je: „Varite se lažnjivih prerokov!“

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (Zahvala sv. Očeta Leona XIII za vošila o njih povzdignjenji na prestol sv. Petra.) Sporočeno je bilo o svojem času, da so mnoge društva in

vredništva tudi v Ljubljani po svojih predsednikih srečavošile novemu papežu o njih nastopu. Te dni je prišel po apostoljskem nunciju iz Rima odgovor na one vošila iz Ljubljane, namreč do predsednikov prečast. gospodov prošta dr. Ant. Jarca in kanonika Fr. Kramarja.

Apostoljski nuncij omenjajo, da jim je papežev državni tajnik kardinal Franchi (ki je med tem umerl, kakor je znano) iz Rima naznanil, kako silno veliko število vošil je došlo Njih Svetosti o povzdignjenji na papežev prestol in da jim je nemogoče vsakemu svojih otrok in vošilcev posebej odgovoriti, kakor bi radi; naložil pa je državni tajnik apostoljskemu nunciju v papeževem imenu, naj on za avatrijansko cesarstvo prevzame to nalogo in razglasi, kako močno so bili ginjeni namestnik Kristusov od tolikih in tako prelepih dokazov spoštovanja in podločnosti svojih otrok.

Apostoljski nuncij in nadškof Solunski Ljudovik Jakobini so torej omenjenima predsednikoma, vsakemu posebej, poslali prepis vsega precej obširnega kardinalovega pisma, katero nasleduje tudi za naše rojake.

Pismo kardinalovo do apost. nuncija pravi:

Visokoblagorodni, Prečastitljivi Gospod!

Ravno da je bilo preteklo nekaj dni, odkar so bili Naš vzvišeni gospod papež Leon XIII povzdignjeni na prestol sv. Petra, že je prihajala neštevilna množina poročil, vdanostnih pisanj in prespoštljivih pisem, ne le iz Italije, ampak tudi iz vsih škofij in krajev svetá do Njih Svetosti. Cerkveni predstojniki, metropolitanski in stolni kapitelni, vsaktere verske naprave, dobrotne družbe, slovstvene in vednostne zveze, znamenite osebnosti iz duhovstva in svetnega stanú, vsi so se med seboj skušali novemu papežu darovati svoje naj odkritoserčniši vošila, zedinjene s naj gniljivšimi sinovskimi dokazi spoštovanja, bodi si po daljnopisu ali po navadni poti.

V teh vdanostnih pismih in poklanjanjih, ki so zadostno naznanovale duha edinosti in zločnosti, kateri gospoduje v Cerkvi, je bil občutek britkosti zavolj hudih okoliščin, v katerih se nahajajo občinski Oče vernikov, zedinjen z vošili in upi, večkrat podpirani s pobožnimi in blagoslovnimi darovi, ki so imeli namen olajšati nadlogo in pomanjkanje, katero že več lét tare sv. Prestol.

Pač si morete misliti, Prečastiti. Visokoblagorodni gospod, koliko gniljive za serce sv. Očeta so bile take ljubeznjive naznanila. Ker že prvi trenutek svojega povzdignjenja na papeški Prestol so bili potolaženi s ravno tako radovoljnim kakor velikanskim skazovanjem, ki jim je bilo v delež od preljubljenega Njihovega rimskega ljudstva, in zdaj so vidili, da se ta vesoljni občutek češenja in ljubezni tako nenavadno in prečudno obnovljuje in kakor čaravno dan na dan razcvéta — ravno to, kar je ranjcega papeža Pija IX slavnega spomina spremljalo do njegovega groba. To je čutilo, ki je občudovalo občudovanje in sterjenje ne le pri keršanskem ljudstvu, ampak tudi celó pri sovražnikih Cerkve in rimskega papeštva.

Dalje nasleduje bolj obširno, kar smo povedali v začetku, in k sklepu kardinal državni tajnik naznanuje, da sv. Oče iz naj globokejši globočine svoje duše vsakemu posebej in vsem škofijam, h katerim se vošilci štejejo, podelijo sv. apostoljski blagoslov; prosijo pa Boga, naj bi ta blagoslov pospešil konec vsih stisk sv. Cerkve, ter poterdil, poživil molitev in obljube, ki jih darujejo ljubeči otroci za prostost in mir svojega Očeta in pastirja.

V Rimu, 15. mal. serp. 1878.

Al. kardinal Franchi.

Iz Tersta živo popisujejo, koliko veselje so 17. avgusta, cesarjev predgod, v večer naznanovali Slovenci ondi po okolici. Vsi homci na okrog so žareli od pre-

mnogih svetlih kresov, ki so naznanjali veselje nad cesarjevim godom in ob enem zvestobo do presvetlega cesarja in cesarske hiše. Po Škedenji se je razlegala godba s cesarsko pesmijo in pokali so možnarji. — Meščani teržaški pa so ravno ta večer obhajali cesarjev rojstni god na Opčini z neštevilnimi lučmi, svetljavami, raketami, bengalskim in raznimi umetnimi ogoji. — Med tem je bilo opanljivo lepo viditi z morja, ko so se Lojdovi parniki in vojni parnik „Gargano“ lesketali razsvitlovanj v različnih barvah.

Kakor v teržaški okolici, tako je bilo po Istri, daleč tje doli po isterskih gorah so goreli veseli kresovi. — Barkovljani so napravili kres in strel na bregu ob morji; vsaka vas je kazala očitno svojo vernost do cesarja in domovine avstrijske. Sploh je to leto vse slovensko Primorje toliko očitniše razodevalo o cesarjevem godu svojo zvestobo, kolikor bolj nehvaležne in izdajške so se skazovali večkrat mnogi izmed Italijanov. Ni čudo, da je marsiktere Italijane jela vest peči in pobegajo v Italijo. Bog nakloni zvestim Slovincem pa tudi boljši osodo.

Št. Anderž v labodski dolini. Bralci „Zg. Danice“ gotovo že poprašujejo, je-li P. Pam iz Kitajskega že kaj odgovoril in ali je prejel milodare, ktere smo mu po P. Sajovicu poslali. Naj povem danes tim blagim dobrotnikom, da imam odgovor od P. Pam-a že dalj časa v rokah, pa sem le vedno odlašal, ga sporočiti. Naj ga tedaj danes svojim rojakom priobčim. Na vso moč so se razveselili misijonarji in Kitajci, ko so velikanski z raznimi rečmi napolnjeni zaboj odperli in vidili, kaj vse da so dobili od svojih bratov in sester čeških in slovenskih. P. Pam mi na nekatere vprašanja odgovarjajo in med drugim povedo, da Slovincem že znana devica Si-kia-tsen (tako namreč se piše) ima kerstno ime Mo-li-a, to je: Marija. P. Pam so zdaj v Kiang-u in na desnem bregu dereče reke Yan-tse kiang-a, kamor so se preselili, da bi tudi ondodnim Kitajcem sv. evangelij oznanovali. Povabili so devico Si-kia-tsen, da bi prišla v to novo postajo, in bi tudi tam kupovala neverske otroke, pa ne vedó, bo li prišla, ali ne. Na novem misijonu, pravijo Pam, imam več takih, gorečih devic, kakor je Si-kia-tsen. Eni izmed njih, ktera si je s svojem pohlevnim in krotkim obnašanjem serca vsih novokeršenih pridobila, sem rekel, da naj dobrotnikom Slovenskim kaj piše in naj se zahvali za prejete milodare, kar je tudi rada storila in ga tedaj tu priobčim: *)

Spoštovanja polno pismo.

Visokočastiti gospod Pater! blagi mož, na kolena padajoča Vas pozdravljam. — Blagovolite pismo odpreti, ki se ga prederzmem Vam, visokočastiti gospod, in slovenskim kristjanom v roke podati, da se Vam za polane darove v imenu naših sirot zahvalim. Moja serčna želja je, osebno pred Vas stopiti in se vam zahvaliti. Pa kako je to mogoče? Kraljestva in morja nas ločijo; svoje želje ne morem spolniti. Zato storim to pismeno. Visoko Vas cenimo tu na Kitajskem zavolj Vaše goreče ljubezni, ktero imate do nas in naših sirot; o kako goreče pač spolnujete zapoved Gospodovo! Bog naj Vas blagoslovi že na zemlji in naj Vam enkrat v nebesih bogato poverne! Ni je sreče, ktera bi se nebesom primerjati dala. Še enkrat se Vam zahvalim in Vas pozdravljam

Kiong-sü-tsia, devica.

Sveto kerstno ime: Mo-li-a, to je: Marija.

*) Čast. gosp. dopisnik nam je poslal tudi izvirno pismo s kitajskimi čerkami in v kitajskem jeziku, pisano v stopih — od zgoraj navzdol. Če kdo zná to čitati, naj pride in bere. Vred.

Pisala sem to 20. decembra. Vošim Vam dušni mir. Spodobno Vam padem na kolena.

P. Pam se dalje v svojem pismu posebno zahvaljuje visokočastitemu gosp. fajmoštru A. L. iz P. na Štajerskem za znameniti milodar. Na sv. Andreja (po kitajsko Oa-tě-lě) dan sem, pravijo, za blagega gosp. fajm. in za vse slovenske dobrotnike maševal, in bom pozneje še večkrat za nje sv. mašo opravil. Imena, ktere ste mi poslali, da naj na nje najdene ali kupljene otročiče kerstim, bom dal novokeršenim, ali malo težko bo za fantičke, in bo dalje terpelo, da vse imena oddam, ker fantičke lu proč mečejo, ako so zelo slabotni ali za smert bolni. Deklice nasproti pa kaj radi izpostavljajo Kitajci, in jih ali zadavijo, ali pa v str. veržejo. Ako o kaki zaverženi deklici le o pravem času zvemo, pošljemo precej po njo in jo rešimo, če je le kolikaj mogoče. — K sklepu pisma se še priporočajo v molitev.

Naj še pristavim, da zdaj nimam namena še milodarov nabirati za Kitajce, ker je za en pot dosti, in ker, odkar sem tu na Koroškem, ni lahko darovanih reči v Pariz, in potem na Kitajsko pošiljati. To nekterim v odgovor, ker so me pismeno vprašali, kdaj da spet kaj pošljem na Kitajsko. Z Bogom!

P. Fr. Sajovic.

Slava Pija IX.

Prevzv. škof v Veroni je v pismu do vredništva „Unità Cat.“ naznanil novo milost, doseženo po priprošnji Pija IX, kar se je dogodilo v Bovolonu, nekem tergu njegove škofije. Piše to-le: Bissali Viktor, sin Filipa in Marije, rojen 18. sušca 1872, je bil podveržen že dve leti božjasti. V začetku ga je ta bolezen napadla bolj po redkem, potem je pa prihajala čedalje hujši ter ga je ukljub vsem mnogim zdravilom vsak dan po 100krat na tla vergla. Žalostni stariši so poskušali in rabili vse sredstva, da bi odpravili bolezen od ljubega sinčka, ki se je bližal že svojemu koncu. V tej obupnosti se obernejo 11. preteklega rožnicveta do svojega dušnega pastirja, mu tožijo nadlogo, proseči ga, naj bi jim nasvetoval kako pomoč. Duhoven se čuti navdušenega in brez vsa pomislika jim nasvetuje, naj se obernejo v devetdnevnic k sv. Očetu Piju IX in naj v tem času pristopijo k mizi Gospodovi, ter naj položé otroku na persi kosček obleke, ktero je nosil Pij Veliki. Veseli in polni zaupanja obljubijo stariši vse spolniti, se vernejo domu in postavijo otroku na persi nasvetovani kosček obleke. In glejte čudo! Hipoma ozdravi fantek v nepopistljivo veselje svojcev in vsih. Mesec dni so opazovali fantiča: pa tudi le senca ali snamnje prestane bolezní se ni prikazala več, temuč vsak dan se bolje počuti in okrepuje. O milost Gospodova! o mogočnost njegovega velikega služabnika Pija IX, kterege so tisti pobožni stariši že visoko spoštovali o času njegovega življenja! — O tem čudovitem dogodku zamore pričevati več kot 4000 prebivalcev, ki jih šteje fantičev rojstni terg, kar zamorejo tudi njegovi stariši s prisego poterditi. — Kakor so drugi svetniki pogosto pomočniki v tistih nadlogah, od kterih so bili o času svojega življenja sami nadlegovani, n. pr. sv. Rok, sv. Boštjan v kužnih boleznih itd., ravno tako smemo zaupati v Pija IX, da bode poseben pomočnik v božjasti, ktera ga je hudo vila v njegovi mladosti.

Razgled po svetu.

Rimsko. (Še nekoliko o godu Leona XIII. Rim zdaj in prej. Deržavni tajnik Nina. Spreobrnjenje brezver-

skega časnikarja.) Neštivilna množica ljudi je tišala v dan sv. Joahima v Vatikan. Kardinali in prelati, knesi in meščani in kar koli se ne peča za Kvirinal (stanovanje naslednika Viktor-Emanuelovega), vse je hitelo pred sv. Očeta svoje serčno vožilo razodevat. To je ravno čas, ko veliko Rimljanov zaradi velike vročine mesto zapusti in tudi tuji tje toliko ne hodijo; torej sv. Oče niso čisto nič mislili, da bo pritegnila tolika množica vožilcev. Toliko bolj so bili ravno zato ginjeni. Manj veseli pa so bili nasprotniki, akoravno ti nehvaležniki le od papeštva živé. Brez papeža bi bil Rim mertvaško mesto, le z Vatikanu in po Vatikanu prihaja življenje in živost temu mestu. Kdor bi se hotel prepričati, kaj je Rim brez papeža, mu ni treba ravno mialiti se v čas nazaj, ko je bil Pij IX v pregnanstvu. Zadosti je, ako se mu zljubi iti proti Kvirinalu in „Monte Cavalla“. Kolika dolgočasna, duhomorivna tihota biva v teh krajih, kako britek in neprijeten spomin budi pogled! Kolik razloček med zdaj in pred 8 leti! Kako je bilo takrat vse prijazno in veselo!

Zdravje sv. Očeta je izverstno. Z novim državnim tajnikom delajo po 2—3 ure na dan, in kolikor bolj ga poznajo, bolj ga cenijo. Kardinal Nina je posebno učen in olikan mož, kolikor ljubeznjiv, toliko spreten pri svojih opravilih. Služba pri sv. Očetu je res naj boljši šola za diplomacijo, za državniške opravila. Nina je bil veliko let podtajnik sv. koncilskega zbora, dalje prisednik sv. Officium-a, bil je velikrat poklican k sodelu kongregacije za nenavadne duhovske zadeve v prašanjih o razmerah med Cerkvijo in državo. V taci okolišinah se je mož isuril za diplomata v pravem pomenu. Znano je iz zanesljivega vira, da dvoje dosedanje sprejetje diplomatskega odbora je kardinalu državnemu tajniku zagotovilo doveršeno spoštovanje v obliči namestnikov tujih vlád pri sv. Očetu.

Lorenc Nina, rojen 12. vel. trav. 1812 v Rekanati, je zdaj v 67. letu. Lastna mu je bila že v otročjih letih nenavadna bistrost duha in pa jeklena sterpnost v delu ter je bil izgleden učenec v vsih razredih. Doveršivši doma perve nauke je pričel bogoslovje v Rimu, bivajoč pri svojem stricu župniku. Povišan k doktorstvu bogoslovstva in pravice ter posvečen duhoven leta 1838, bil je kaplan pri svojem stricu g. Lor. Damaso in se je med drugim prav posebno skazoval z usmiljenjem do bolnikov. Kmali pa je postal tajnik pri kardinalu kammerlengu Kamilu di Pietro, in sopen auditor kardinala prefekta zbornske kongregacije. O tistem času se je pričela obravnava s avstrijsko vlado gledé na razmere katoliške Cerkve v našem cesarstvu. S konkordatom je bilo vravnavanje srečno doveršeno in Nina je dobil od avstrijskega cesarja red železne krone in ob enem v spomin zlato tabačnico s čerkama „F. J.“. Pij IX ga je posebno ljubil. Poviševan stopnjo za stopnjo je 12. grudnia 1877 postal kardinal, ter je izmed naj mlajših udov sv. kolegija. Z r. kardinalom Franchi-om je bil véren prijatelj in očitno je, da bode tudi zdaj delal v njegovem duhu in podajal vladam roko k spravi. Torej nadaljuje obravnave s vlado rusko, kakor tudi s prusko, da bi katoliška Cerkve dospela k pokoju na Ruskem in na Nemškem.

Kardinal de Luka je postal predsednik sboru za nauke, kardinal Simeoni pa prvi predsednik v Propagandi. Le-tá je priredil, da se ima vstanoviti nov apostolski vikarijat v Šoah-u za srednjo Afriko.

Veliko isgledovanje je sbudilo v Rimu spreobrnjenje glavnega vrednika lista „Il Dovero“, Jožeta Giordana, k sv. Cerkvi. Časnik „Dovero“ je po Italiji zelo razširjen in je Cerkvi silo sovražen, kajti v njem frajmavrarji svoj um na ogled stavijo.

Kako pa se je zgodilo spreobrnjenje tolikega nasprotnika sv. vere? Milost Božja iše človeka, da bi se ne pogubil. Giordano zbolí, to zvé njegov brat, karmelit, pobožen župnik pri Mariji Devici v Transpontinu. Čudne dogodbe! Dva sinova enega očeta in ene matere, eden postane ubožen mnih, goreče uči keršansko ljudstvo pravo pot, spreobrača grešnike; drugi pa, če tudi je imel enako odrejo, postane ošaben načelnik frajmavrarjev, zapeljuje keršansko ljudstvo k odpadu, brezboštvu in uči ostudno samopašnost! Brat je noč in dan molil za nesrečnega brata tako priserčno, da je poslednjič molitev oblake prederla. Na smertni postelji je „sgubljeni sin“ jél objokovati svoje grehe, pokliče svojega lastnega brata, čegar opomine je poprej osorno odbijal; brat se usede k njemu, spové se brat bratu grehov vsega svojega življenja, in iz njegovih rok prejme z novim veseljem Telo Gospodovo. Preklical je svoje pomote, nebo se je veselilo — frajmavrarji so se jezili nad njegovim spreobrnjenjem.

Liberalni časniki in svoboda. Človekoljubni časniki se nadjajo, da po večstoletni strašni turški sužnjosti se bodete Bosna in Ercegovina malo osopli in opočili. „Kat. List“ št. 34 pa omenja „glasov njeke némačke štampe“, kateri bi naravno prav dobro došlo, da bi se pa tudi tam pričeli katoličani zatirati!... Z lepimi možmi se ima časništvo ponašati! Namesto perés naj bi takim novim turškim trinogom dali raji rabeljski meč v roke, in postavili jih za rabeljne, za ktere so vse bolj zmožni, kakor pa za učenike olike. Naučili so jih njih očetje po eni strani s Kristusom tudi kristjane križati, po drugi strani pa s Neroni, Dioklecijani in z drugimi divjaki te šege jih s kaveljni mesariti in trinožiti na vse načine pod milim nebom, in od tega ti „kulturtregerji“ nikakor ne morejo odjenjati; naj jih že mučijo tako ali tako, to je gotovo, da katoličanom kar sape ne privošijo! Ali so to ljudje? Pravijo, da so nasledniki žáb in opic; ne: misliti bi bilo prej, da so sinovi volkov, tigrov, debeloglavnih medvedov.

Zato jih pa tudi svet spoznava, kakor spoznava dobrotnost sv. Cerkve. Tlačivci, ki so pred malo časom menili, da bodo katoliško Cerkev in katoličane pred koleni si poterte vidili, sedaj pisano in poterto gledajo, kako velike mesta po Nemškem očitno pričevanje dajejo katoličanstvu, volijo odločne katoličane v državni zbor. Veliko bavarsko mesto Monakov je izvolilo 2 katoliška župnika; po njem se ravnaajo velike mesta ob Renu: Kolin, Cahen, Düsseldorf, Trier, Koblenec, Moguncija, Monastir, Poznanško, Avgusta, Virzburg, Passavo, Bamberg in druge. Škofje in katoliško ljudstvo so enega serca in ene duše liberalna goropadnost torej oénca ter mora prej ali slej propasti. — Kam pripelje človeka nesramno bresverstvo in sovraštvo do vere, kaže žalostna smert cesaromorivca Hoedel-na, kateri še nasadnje ni obžaloval svojega hudodelstva, in celó protestanška „Kreuzzeitung“ je v dan po njegovem obglavljenji sklicala: „Kdo bi hotel biti na mestu onih, ki so ali s bebedo ali s spisi (poslušajte psevdoliberalci!) pripomogli, da so siromaško dušo nesrečnega človeka pripravili na take krive pota!“ Naj bi to preudarili tudi naši pisavci časnikov, bukev in šolskih programov!

Nemško. (Rudečkarska strahota.) Nič ni čuda, da se Bismark bliža Kanosi, in je že nekoliko tudi v Kanosi bil, ako človek premisli, kako je velik del pruskega ljudstva obdivjal; in tudi temu se ni čuditi, ker so vera tako tlačí, satira in preganja. Ravno tako se pa tudi oblast več ne spoštuje. Žaljenja veličanstva so zares grozne, kakor se tudi vohanje po njih ne godí vselej v rokovicah na Pruskem. Zato se pa tudi veršijo pravde za pravdami zaradi žaljenega veličanstva. In

tudi to ne zastoj, ker govorjenje zoper naj viši osebstva je tako pogosto in tako prederano, da si ne upamo besed samih popisovati. Ali namerjajo se zopet temu ukljub od vladinih organov take reči, ki so prav zmožne dražiti prebivalstvo. Med mnogimi vozovi ob voglu „Wilhelmstrasse“ je ondi memo derdrala nedavno tudi kočija pruske princesinje in njene hčere. Neka mlada gospa, gredoč po ravno tisti poti, ne zapazi, da vse krog nje je osebi v vozu spoštljivo pozdravljalo in gre dalje. Berž ko kočija odderdrá, stopi k uni gospej neki stražnik in se zadere prav po šegi berlinskih móz te šege nad njo: „Zakaj pa niste Nje kraljeve visikosti pozdravila?“ Gospa, vsa v zadregi, je nekaj jecljala, da princesinje še vidila ni. Nato je odgovoril „schutzmänn“ prav klasiško: „Sie haben aber zu sehen. Sie haben, wenn die Herrschaften vorüberkommen, Front zu machen und zu grüssen.“ To je: „Vi pa imate viditi. Vi morate, kadar gospostva memo pridejo, proti njim se obrniti in pozdraviti.“ V zadregi je gospá pozabila pogledati številko stražnikovo, ki je svoje svarilo sklenil s besedami: „Na, diesmal soll es Ihnen so hinjehen!“ „No, za to pot naj se vam prizanes.“

Velikaši in bogatini išejo zdaj rudečkarje strašiti, koliko pa bodo s tim opravili, je prašanje. Dve in petdeset obertniških biš južne Nemčije je torej do svojih delavcev naredilo ostro pridigo, in zažugali so jim, da nobeden, kdor koli se bo rudečkarstva vdeležil, ne bo dela več dobil. Gospodje najprej omenjajo napadov na cesarja in pravijo dalje: S tem nam je dan pogled v jamo zaverženosti in vsaktere gnjusobe, v katero nekaj brezvestnih in brezbožnih ljudi v nič deva in bi radi zaterli vse podstavne stebre človeškega družbinstva, vse, kar nam je sveto in drago. Za orožje svojih hudodelstev so si ti ljudje v prvi versti izvolili delavski stan. V svoji malopridnosti in zanikarnosti išejo podkopati vso edinost med dajavci in jemavci dela. Po njih mislih ne bodi delavcem nobena reč več sveta, ne premoženje, ne vera, celó naprava zakona in družine se napada. Nič ne prihraniti, vse zadegati se jim priporoča, da bi v primernem trenutku, znižani v čedo grabljivih volkov, bili pripravi za zverševanje njih ukazov za morijo in požiganje.

Tako pišejo še dalje; pa čudno, da se ti „prijatli vsega svetega in dragega niso poprej oglasili, ki je goropadno prusaštvo jelo rogoviliti zoper vse kar je poštenemu katoličanu sveto in drago!

Holaníko. Janzeniški razkolniki, ki imajo v Utrehtu svojega arcipiskopa, je čedalje manj in upati je, da bo tudi ta nesrečna svojbina zginila. Bilo jih je v začetku (l. 1724) 300.000, zdaj jih je le še kacic 6000.

Drobne novice. Marokanski cesar je bolan vsled poskusa zavdati mu z arsenikom. — V Berlinu vedó, da sultan je privolil, naj se Batum izroči Rusu; odbija pa pretresanje zastran Grecije. — S katoliško Cerkvijo zedinjeno duhovstvo v Galiciji je sklenilo Piju IX postaviti spominek v stolnici sv. Jurja v Levovu. Cesar Francíšk Jožef je poslal prav znamenit znesek denara za zidanje nove greško-zedinjene cerkve v Dzierzki. — Monsig. Ridel, apostolski namestnik na Korejskem otoku, je bil pred nekaj časom od ondotnih poganjskih domačinov zapert in bila je velika skerb zaradi njega med katoličani. Zdaj pa naznanjuje veliki protipomornik v kinsko-japonskih vodah, da omenjeni misijonar je na posredovanje francoskega poslatca v Pekinu izpušen iz ječe. — Več italijanskih škofov pride 10. kimovca v velikih procesijah na božjo pot v Loreto. Sv. Oče Leon XIII so poterdili to romanje, ki bo gotovo obrodilo veliko korist za sv. Cerkve. — Na spodnjem Laškem je nek šolski učitelj umerl za lakoto, ker že 3 mesece ni

dobil nič plače. Lepa nova Italija! „Bersagliere“ piše, da se je to zgodilo v občini okrajine „Terra di Lavoro“. Tri dni niso več slišali o srenjskem učitelju. Načelnik karabinjerov, v skerbeh, se poda v njegovo stanovanje, in s silo odpre zaklenjene vrata. Ležal je učitelj na postelji: tri dni že ni užil nič jedi! že tri mesece mu ni bila od srenje odrajtana prav mala plača! — Nesrečna Francija je res vredna nesgode, ktera jo zadeva. Brezglavnost hoče zdaj brezbožnost venčati s redom „časne legije“. Bil je povabljen Mak-Mahon, da naj podpiše volitev bogoskruneža Renan-a za omenjeni red. Predsednik pa je vender toliko mošk in pošten, da je neki rekel: „Izvolili si ga bodete, kadar mene več tukaj v Eliseju ne bo.“ Iz tega menijo, da Mak-Mahon hoče od predsedništva odstopiti.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Z Dolenjskega. Živinče, ki je bilo čisto pri koncu — potem ko je že nekaj mesecev hiralo, se je na prošnje in po neki obljubi k N. lj. G. v kratkem čisto ozdravilo. Torej čast Bogu, češena bodi N. lj. G. presv. Serca!

Št. 2. Jaz Marija G. z Dolenjskega opravljala sem devetdnevničo za necega bolnega. Ko sem opravljala, sem bila kmalo uslišana. Pokleknila sem vsaki dan pred Marijino podobo in sem prosila, da bi sv. Oče papež Pija IX v nebesih za njega Boga prosili. — V zahvalo Naši ljubi Gospej. Imela sem veliko žalosti; ko sem pa le enkrat pred njen oltar stopila, sem precej potolažbo zadobila.

Prošnje.

Neka oseba, ki ji že leto in dan na očéh kazí in čedalje manj vidi, se lepo priporoča v bratovsko molitev, da bi po priprošnjah N. lj. G. presv. Serca vida ne zgubila. — Priporočen je šolski mladenec, da bi svojo poskušnjo srečno opravil. — Serčno priporočajo starši vsem udom bratovšine N. lj. G. v molitev svojo hčerko, na očéh bolno; zahvala za ozdravljenje, ako ga Bog dá na Marijino prošnjo, se naznani. M. O. — Mlad, študiran, pa že mnogim pregreham vdan človek, čisto raz poti, je goreče priporočen v bratovske molitve, da bi se spreobrnil in še večne sreče ne zamudil, ker je časno zadegal. — Neki vojak z Brezovice, ki je v Bosni, se serčno priporočuje sam in po materi, da bi bil obvarovan kaj hudega, ter bi mogel srečen zopet domú priti. — Močno užaljena in poterta žena in mati živo priporočuje v bratovsko molitev moža in sina ob enem, ki sta obá na smert bolna in previdena, da bi jo Bog po svoji neskončni dobroti potolažil, ter jima dodelil še zdravje na priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, če je Njegova sveta volja. — Neka žena priporočuje svojega že 19 lét za protinom hudo terpečega moža, da bi se pozdravil, če je Božja volja, ali saj za voljno poterpljenje.

Bratovske sadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec kimovec.

I. Glavni namen: Da bi resnica in pravica zopet jeli smagovati.

II. Posebni nameni:

6. kimovca. Sv. Caharija. Priporoč.: Razširjanje sv. vere v deželah pod Turkom. Več bolnikov. Vsi v dušnih stiskah. Nekteri šolski mladenči.

7. Sv. Regina. Priporoč.: Mladina v hudih skušnjavah. Zadeve v Bosni in Hercegovini. Zatrenje nečistosti, pijanštva in pobojev na Slovenskem.

8. Mali Šmaren. Priporoč.: Vsi to leto rojeni. Nedolžni. Cerkev na Ruskem. Sad božjih potov.

9. Ss. Hermogen in Fortunat. Priporoč.: Prega-javci resnice in pravice za spreobrnjenje. Neka strašno terpeča oseba. Spreobrnjenje poljskih, gojzdnih in dru-sih tatov.

10. Sv. Nikolaj Tolentin. Priporoč.: Spreobrnjenje obrekovalcev, posebno v naši deželi. Sad duhovskih vaj. Poklic mladenčev v duhovski stan.

Danes (v petek) se prične devetdnevnic k rojstvu Marije Device. Mesec Kimovec je posvečen Žalostni Materi Božji; naj bi tedaj sosebno udje bratovšine Naše ljube Gospé v tem mescu Žalostno Mater Božjo častili, ter jo vsaki dan prihodnjega mesca posebej počastili, n. pr. z žalostnim rožnim vencem, ali z 7 očenaši in 7 češena M., in so darovali n. pr. za razširjanje katoličanstva na Turškem, v Bosni i. t. d., ali v drugi namen.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. (*Spremembe v serafinskem redu čč. oo. Frančiškanov.*) Gvardijan v Ljubljani je postal č. o. Kalist Medič, v Klanjcu č. o. Leonard Zihlerl, v Jaski č. o. Bonifacij Pavliček. — Vikarij v Ljubljani je postal č. o. Placid Fabijani, v Kamniku č. o. Kornelij Arko, v Karlovcu č. o. Gilbert Gravelj. — Č. o. Romuald Jereb pride iz Ljubljane v Kamnik, č. o. Kri-sogon Majer v Nazaret, čast. o. Otokar Aleš v Novo mesto.

V knežje-škofjsko semenišče so sprejeti gg.: Lampe France; Majerón Daniel; Mašek Jožef; Nagode Janez; Lavrenčič Matej; Lavrenčič Janez.

V Alojznico na novo sprejeti: V 4. gimn. razred: France Lokar, iz Mirnepeči; Matija Slak, iz Dobernič. V 3. razred: Ferjančič Jože, iz Goč; Janežič Konrad, iz Radolice; Mahorčič Ignacij, iz Kozjega; Pogačar Janez, iz Komende; Vončina Melhijor, iz Zagorja. V 2. gimn. razred: Erker Ferd., od Stare cerkve; Jankovič Janez, iz Kostanjevice; Kavčič Matej, iz Žirov; Mantuani Jož., iz Ljubljane; Žnidaršič Ant., iz Dobrepolj; Štrancar Jož., iz Ustja.

Za pisma do vojakov v Bosno ni treba poštnih mark. Tudi denar se more pošiljati, pa le v sapečatenih pismih, ne po nakaznicah.

Preč. g. Anton Mlakar, župnik v Mirni peči, je imenovan kanonik v Novem mestu.

Za zidanje duhovske hiše v št. Petru na Krasu je previtli cesar daroval 200 gl. iz svoje lastne blagajnice.

Iz Bosne piše eden ljubljanskih vojakov, ki je pri poljskem bolniškem oddelku in ki so ga že za razsekanega naznanaovali, da nič ni res, kar se je čenčalo po Ljubljani, da so vstajniki napadli bolnišnico v Banja-luki, poklali bolnike in zadevno osebstvo. Kar je keršenih, jih povsod s spoštovanjem sprejemajo, turki — se vé — jih od strani gledajo. To v tolažilo marsikterim materam.

Hoedel, napadnik na nemškega cesarja, je bil na dan svojega obglavljenja izrekel pomenljive besede:

„Ako bi bil jaz bolje odgojen, bi bil ves drugi postal.“ — Glejte, kako daleč pripravi napačno odgojenje! — Te besede Hoedelnove naj bi se s debelimi čerkami napisale po vsih dvoranah, v katerih se liberalci z brezvestnostjo posvetujejo o šolskih vprašanjih, ter hočejo verouk v šolah skerčiti in odpraviti, mladini zabraniti slišanje sv. maše, vdeležitev pri procesijah in prejemanji svetih zakramentov.

Poslednje novice. Poslednje naznanila poročajo z Dunaja, da v dvéh mescih hoče ministerstvo zveršiti posestvo Bosne in Hercegovine, da se odverne zimsko vojakovanje. Novega posojila k temu ni treba. — Iz Berlina vedó „Daily News“, da general Stoletov pripravlja kardelo 75.000 bulgarskih prostovoljcev, in car oskerbuje orožje častnikom. — Telegram iz Aleksandrije naznanja, da dedni princ Tussum in hči namestnega kralja sta se odpovedala vsemu svojemu posestvu, ki naj se oberne v izplačevanje egiptovskega dolga. — V Carigradu je umrl razkolni greški patrijarh. Naj bi bil poslednji razkolni patrijarh, in naslednik že podložen sin sv. rimsko-katoliške Cerkve! — Iz Berlina se naznanja, da v dan, ko je bil cesaromorec Hoedel obglavljen, je bilo veliko ljudi zapertih. Kleli so namreč Viljema, ker je dopustil pravico doveršiti nad hudodelnikom. — V kitajskih vodah je sedaj veliko evropejskih vojnih bark, posebno ruskih in angleških, in misli se, da utegne to kak poseben pomen imeti. — Močno se terdi, da prav v kratkem pojde rakom žvižgat pruski minister Falk, tesar duhovnožirskih postav. Eoi pravijo, da samo še manjka podpisa k temu. — V Serajevem je med vjetimi tudi precejšano število redne turške vojske; izmed taci so že odpravili v Brod 55 časnikov in 830 prostakov. Tudi v Hercegovini so vjeli več vstajnikov; pri Mostaru je 14. avg. isročilo orožje 154 albanekih vojakov s 4 častniki. Med drugimi je 21. avg. vstajniški vodja Stevo Marinković oddal orožje. Cesar-ski v Bosni imajo zdaj zlasti s tem opraviti, da se zavaruje in vredi to, kar je pridobljenega. Na več krajih premagani in razgnani nasprotniki so se umaknili v tropah v gozde in na višave in pred njimi se mora zavarovati vsaka pot, vsaka steza, koder se vojaki, roba in živež odpravljajo za cesarskimi. — V Serajevem je srenjski odbor ustanovljen in ima 18 odbornikov: 5 mohamedanov, 6 razkolnih grekov, 3 katoličane in 4 jude. Fazli paša izmed njih je župan. Ondi so vjeli vstajniškega vodnika in rogovileža hadži-Jamarkovića, ki so ga vled nagle sodbe obesili. Pri oklicu sodbe je zgrabil enemu vojakov puško in je ustrelil med množico, pa zadel ni nikogar. Potem so ga zvezanega peljali k vislim. — Iz Hercegovine se naznanja, da bitva 21. t. m. pri Krimnici je bila za vstajnike določni udarec; večina glavarjev je storila konec v terdnjavicah, ki so se upahle med strelom, drugi so razkropljeni.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce na Verhniki: P. n. kan. P. Urh 6 gl. — G. Tom. P. 4 gl. — Preč. g. stolni dekan J. Volo 5 gl. — G. J. D. 1 gl. — G. A. K. 1 gl.

Za sv. Očeta: Neimen. 50 kr.

Za afrikanski misijon: Iz Trebelnega po g. J. Ša-leharji 5 gl.

Za škofa Daniela Kombonia in misijons v srednji Afriki: Neimen. 3 gl.

Za sv. Detinstvo: Neimen. 3 gl.